

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ МЕХАНІКИ ТА АВТОМАТИКИ АПВ НААН
ДЕРЖАВНИЙ БІОТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

***ЗБІРНИК
ТЕЗ ДОПОВІДЕЙ***

***X Міжнародної науково-технічної конференції з нагоди
116-ї річниці від дня народження
доктора технічних наук, професора,
члена-кореспондента ВАСГНІЛ,
віцепрезидента УАСГН
КРАМАРОВА
Володимира Савовича
(1906-1987)***

«КРАМАРОВСЬКІ ЧИТАННЯ»

***23-24 лютого 2023 року
м. Київ***

Список використаних джерел

1. Ward L. Кремній: історія, властивості, структура, отримання, використання. *WARBLETONCOUNCIL*. URL: <https://uk.warbletoncouncil.org/silicio-3368>
2. Грицина М. До кінця 2021 року техніка значно подорожчає через масштабний дефіцит кремнію. URL: <https://pingvin.pro/gadgets/news-gadgets/dokinczya-2021-roku-tehnika-znachno-podorozhchaye-cherez-masshtabnyj-deficyt-kremniyu.html>
3. Дмитрук В. В. Дефіцит кремнієвих матеріалів для виробництва радіоелементів та вторинних джерел енергії. *Матеріали Х Міжнародної науково-практичної конференції молодих учених та студентів «Актуальні задачі сучасних технологій»*. – Тернопіль 24-25 листопада 2021. URL: року:https://elartu.tntu.edu.ua/bitstream/lib/36558/2/MNPK_2021v2_Dmytruk_V_V-Deficiency_of_silicon_materials_25-26.pdf
4. Шкіль Л. Промислові компанії дістають кремній із пральних машин — через дефіцит чіпів. URL: <https://ain.ua/2022/04/24/kremnij-iz-pralnih-mashin/>

МЕТОДИКА ОРГАНІЗАЦІЇ І ПРОВЕДЕННЯ САМОСТІЙНОЇ НАВЧАЛЬНО-ПІЗНАВАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ СТУДЕНТА ПРИ ВИВЧЕННІ ДИСЦИПЛІНИ «ВИЩА МАТЕМАТИКА» В РЕАЛІЯХ СЬОГОДЕННЯ

М. Я. РУЖИЛО старший викладач, *НУБіП України*

Реформування сучасного українського суспільства супроводжується загостренням соціальних проблем. В нинішніх умовах ринку праці та особливостях працевлаштування значно зростають вимоги до професійної компетентності випускників закладів вищої освіти, що обумовлює якісно нові форми та методи вищої освіти, які спрямовані на створення цілісної системи безперервної освіти, на розширення сфери самостійної навчально-пізнавальної діяльності студента, що формують і розвивають навички самоорганізації та самовдосконалення.

Основна мета вищої школи – це якісна підготовка конкурентоспроможного фахівця, тому що, якісна освіта є запорукою майбутнього країни, важливою складовою її національної ідентичності та державного добробуту, особливо в реаліях сьогодення.

Оскільки математика належить до фундаментальних дисциплін і забезпечує основу теоретичної підготовки, необхідної для сприйняття загальноосвітніх і спеціальних дисциплін, то вища освіта сьогодні неможлива без вдосконалення математичної підготовки майбутніх випускників закладів вищої освіти. На вимогу сьогодення важливою складовою професійної діяльності сучасного спеціаліста є вміле використання апарату математичного

моделювання, кількісних методів дослідження, сучасних обчислювальних засобів, тощо. Саме тому опанування основними математичними методами, зокрема і методами прикладної математики, дозволить майбутньому фахівцю правильно розпізнавати і використовувати загальні закономірності, яким підлягають масові випадкові події при плануванні і організації виробництва, для обробки результатів виробничих досліджень чи в статистичних аналізах.

У термін «самостійна робота», що означає самостійну навчально-пізнавальну діяльність студента, потрібно вкласти широкий зміст – це і самостійне вивчення теоретичного матеріалу, і самостійне доведення формул чи теорем, і самостійне розв'язування задач чи реферування наукової літератури, участь у проведенні студентських наукових гуртків, наукових конференцій, підготовка тез доповідей, статей, виконання різних завдань.

Основна мета самостійної роботи студентів – це отримання додаткових знань, перевірка отриманих знань на практиці. Працюючи самостійно, студенти, як правило, глибше замислюються над змістом опрацьованого матеріалу. Краще зосереджують свою увагу на матеріалі, ніж це зазвичай буває при поясненні викладача. Тому знання, вміння та навички, набуті студентами в результаті добре організованої самостійної навчально-пізнавальної роботи, бувають міцнішими і ґрунтовнішими, ніж ті, що отримані в аудиторії під час безпосереднього заняття цілої групи студентів з викладачем, особливо, якщо в групі велика кількість студентів. Крім того, в процесі самоосвіти у студентів виховується наполегливість, увага, витримка та інші корисні якості характеру [1].

Зміст самостійної роботи студентів для конкретної дисципліни визначається робочою навчальною програмою цієї дисципліни, методичними матеріалами по цій дисципліні, а також завданнями та вказівками викладача, відповідального за викладання даної дисципліни. Самостійна навчально-пізнавальна діяльність студентів повинна забезпечуватись навчально-методичними засобами, що передбачені для вивчення конкретної дисципліни, а саме – підручниками, навчально-методичними посібниками, електронними варіантами лекцій викладача, методичними вказівками для самостійної роботи студентів, тощо. Доцільно, щоб методичні матеріали для самоосвіти студентів містили питання для самооцінювання та самоконтролю знань. Також для самостійної роботи можна пропонувати студентам додаткову наукову літературу, фахову монографічну літературу чи періодичну [2].

Одним із видів самостійної роботи студентів є самостійне вивчення теоретичного матеріалу за заданими темами. Основна мета таких завдань – навчити студентів читати математичний текст (наприклад, з елементами економіки, чи іншими фаховими вкладеннями), інакше кажучи, навчити їх вчитись.

Не менш важливим видом самостійної науково-пізнавальної роботи є самостійне розв'язування прикладів і задач – це може бути виконання задач по новій темі – так звані домашні завдання, або виконання задач по пройдених темах – так звані індивідуальні завдання. У будь якому випадку виконання цих

завдань сприяє закріпленню і поглибленню вивченого матеріалу, допомагає виробити навички самоосвіти, дисциплінує і привчає працювати систематично і самостійно [3].

Ще одним із видів самоосвіти студентів є реферування наукової літератури. Суть цієї роботи полягає в тому, що викладач пропонує студентам для самостійного опрацювання певні теми, чи певні наукові роботи, а студенти в процесі вивчення даного матеріалу складають звіт у вигляді реферату, в якому стисло висвітлюють основні моменти опрацьованого матеріалу.

Не менш важливим за перевірку самоосвіти студентів є її оцінювання.

Оцінювання знань, вмінь, навиків студентів у вивченні дисципліни є важливою складовою навчального процесу. Особливо у розрізі модульно-рейтингової системи навчання, що використовується в НУБіП України, оцінки чи бали для студентів є важливим стимулом до навчання, що змушує їх до систематичної роботи, до прагнення якнайкращого виконання завдань, з метою отримання вищих балів. Тому оцінювання виконаної студентом самостійної науково-пізнавальної роботи обов'язково повинно бути включеним в модульно-рейтингову систему навчання. Оцінювання знань студентів важливе також і для викладача, бо дає можливість краще здійснювати індивідуальний підхід до студентів при вивченні тих чи інших тем, а також своєчасно проводити відповідні заходи для підвищення успішності студентів.

Організація самостійної навчально-пізнавальної роботи студентів є однією з актуальних проблем сучасної педагогічної теорії та практики вищої школи і вимагає певної уваги щодо її окремих аспектів для ефективного впровадження в навчальний процес.

Тлумачення сутності самостійної навчально-пізнавальної роботи, її мети залежить від загальної концепції навчального процесу. Самостійну роботу можна вважати засобом закріплення та тренування, вироблення вмінь та навичок до самоосвіти. Разом з тим вона являється і способом розвитку творчих здібностей та професійного мислення.

Самостійна навчально-пізнавальна робота сприяє формуванню у студентів інтелектуальних якостей, що так необхідні майбутньому фахівцю. Вона виховує у студентів стійкі навички самоосвіти, постійну потребу поповнення своїх знань, сприяє розвитку працелюбності, організованості, ініціативності, випробовує його сили, дисциплінованість.

Виховання у студентів навиків самостійної роботи з навчальним матеріалом, науковою і навчально-методичною літературою належить до першочергових завдань вищої школи. Адже разом з тим вони виховуватимуть у собі такі якості як системність, діловитість, зосередженість на проблемі чи питанні, без чого не обійтись їм в майбутній професійній діяльності.

Список використаних джерел

1. Бевз Г.П. Методика викладання математики: Навч. Посібник. – К. : Вища школа., 1989. – 367 с.

2. Брадiс В.М. Методика викладання математики: - К. : Вища школа., 1954. – 288 с.
3. Власенко О.І. Методика викладання математики: - К. : Вища школа.,

УДК 351.823.1(100+477)

ДЕРЖАВНА ПІДТРИМКА АПК. СВІТОВИЙ ДОСВІД ТА УКРАЇНСЬКІ РЕАЛІЇ

Б. ІВАНОВ, студенти магістратури

В. СОСНОВ, студенти магістратури

В. МЕЛЬНИК, кандидат економічних наук, доцент

Національний університет біоресурсів і природокористування України

Необхідність розвитку агропромислового комплексу в Україні обумовлена не лише географічними та кліматичними умовами, а й потребою забезпечення продовольчої безпеки країни та досягнення цілей сталого розвитку. Оскільки сільське господарство має важливе значення для структури ВВП країни, його розвиток є пріоритетним. Навіть до повномасштабного вторгнення РФ на територію України, підприємства агропромислового комплексу не мали достатньої кількості фінансових ресурсів для повного задоволення власних потреб, тому значення державної фінансової підтримки є важливим для їхнього функціонування.

За статистичними даними 2021 року, агропромисловий сектор становив близько 15 % у структурі ВВП України. І хоча відрізнявся істотними темпами зростання, але повністю не використовував свій потенціал. За результатами опитування виробників, головними обмежувальними факторами були погодні умови, недостатній попит на продукцію, нестача робочої сили, матеріалів та устаткування, а також фінансові обмеження. Також особливістю агровиробництва є уповільнений оборот капіталу, що заважає йому повністю реалізувати наявний ресурсний біокліматичний потенціал. Тому задля ефективного розвитку аграрної сфери в Україні необхідна додаткова державна підтримка, а особливо з огляду на те, що цей сектор є вагомим у структурі експорту країни. Так, станом на початок 2022 року аграрне виробництво забезпечувало 41 % валютних надходжень України.

В сучасній науковій літературі є багато різних визначень терміну «державна підтримка». На нашу думку, найбільш повне і точне визначення щодо аграрного сектору сформульовано О.Є. Гудзем, який зазначає, що «державна підтримка аграрного сектору економіки як основний механізм реалізації державної аграрної політики є свідомим створенням сприятливих економічних, правових, організаційних та інших умов розвитку сільськогосподарського виробництва, забезпеченого матеріальними та